

YAVUZ BAHADIROĞLU'NUN ÇOCUK HİKÂYELERİNDE DEĞERLER EĞİTİMİ

Yasemin KATI¹

Özet: Edebiyat, ruhu besleyen, insanı eğiten sanat dallarından biridir. Çocuk ruhuna hitap edecek, eğitimine katkı sunacak güzel hikâyeler kaleme alan edebiyatçılarımızdan biri de Yavuz Bahadıroğlu'dur.

Yazarın hikâyelerinde genellikle soyut konular işlenmiş; sevgi, dostluk, dayanışma, yardımlaşma, sağlık vb. temalar ele alınmıştır. Aile sevgisi, okul sevgisi arkadaş sevgisi, yardımlaşma, dayanışma vb. konular, çocuklarda değer yargılarını oluşturacak kavramlar konu seçiminde dikkate alınmıştır. Yazar, kitaplarını; sade, yalın, duru ve akıcı bir dille kaleme almıştır.

Bu çalışmada yazarın, çocuklar için kaleme aldığı beş hikâye kitabı incelenmiştir. Makalemizde değer kavramını açıklayan bir girişten sonra yazarın hayatı ve edebi kişiliği ana çizgileri ile özetlenmiş, devamında hikâyelerin özetleri verilmiş ve hikâyelerde değerler eğitimini öne çıkaran asıl incelemeye geçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: çocuk, çocuk kitapları, değer, tema, eğitim.

Summary: Literature, which nourish the soul and educate the people, is one of the branch of art. Yavuz Bahadıroğlu is one of the literateur of our time who writes stories appealing the children's soul and contributing to the education.

In his stories, abstract concepts are used; themes such as love, friendship, cooperation, helping, health etc were examined. The love of family, friends and school, cooperation, helping each other and topics like them were chosen. The writer wrote his books with a plain, simple and fluent language.

In this study five stories written by Yavuz Bahadıroğlu for children were examined. After introducing the concept of value in first chapter, the writer's life and his literary identity was summarized. Other chapters includes the summaries of the stories and the exact examination of value education in those stories.

Keywords: children, children's books, value, theme, education.

GİRİŞ

Çocukların; zevk almak, hayatı, insanları, başka ülkeleri tanımak için kitap okumalarına müsaade etmek, hatta onları buna teşvik etmek lâzımdır. Okumanın esaslı hedefleri de şunlardır:

1. Bilgi kazanmak
2. Zevk almak
3. Hayatı tanımak. (Oğuzkan, 2001:11-12)

Çocuk kitabı yazarken ya da değerlendirirken hep çocuk açısından yani çocuklar gibi düşünmek gerekmektedir. Bunun için çocuğu iyi tanımak, çocuğa yakından bakmak ilk şarttır. (Sever, 2003:128)

1. Malatya Avni Kığılı İmam Hatip Lisesi Türkçe Öğretmeni.

Kitaplar, çocuğa olaylar arasında ilişki kurabilme imkânı verir. Olması gerekeni, olmaması gerekenden ayırma yeteneği kazandırır. Günümüzde çocuk edebiyatı eserlerinin, çocuğun eğitiminde önemli bir işleve sahip olması gerektiği gibi, onun bazı ihtiyaçlarını da karşılaması gerektiği belirtilmektedir. Çocuk kitaplarının ve dolayısıyla romanlarının çocukta karşılanması gereken ihtiyaçlar arasında:

- 1) Güven duygusu
- 2) Sevme ve sevilme duygusu
- 3) Başarma duygusu
- 4) Bir gruba dâhil olma duygusu
- 5) Oyun ve değişiklik ihtiyacı
- 6) Güzellik ihtiyacı
- 7) İnanma ihtiyacı vb. sıralanmaktadır. (Arslantaş, 2003:5-6)

Çocuğun hayatında yer alan en önemli unsurlardan biri “sevgi”dir. Çocuk kitapları da öncelikle bu sevgi ihtiyacını karşılamalıdır. “Çocuğun zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal gelişimini tamamlaması için kitaplarda öncelikle sevgi bir hayat iksiri olarak sunulmalıdır. Sevgi bütün güdülen amaçların gerçekleşmesi için çocuğun en temel gereksinimlerinden biri olarak çocuk kitaplarının merkezinde yer almalıdır. Kısaca bir kitabın çocuğun ilgisini çekmesi için öncelikle çocuğun “sevgi” gereksinimini karşılaması gerekmektedir.” (Sever, 2003:356)

“Bir çocuk kitabı yazarının gelişim psikolojisinden hakkıyla istifade etmesi gerekmektedir. İçerik olarak da, çocuk kitapları mutlaka sevgi zeminine oturmalıdır.” (Sever, 2003:363)

“Henüz yetişkin olmayan ve eğitilmesi gereken, toplumumuzun en genç üyelerinin, düşünce dünyasına seslenebilecek, sözlü ve yazılı ürünlerin tümüne Çocuk Edebiyatı adı verilir.” (Sever, 2003:366)

İyi ve kötünün var oluş mücadelesi insanlık tarihi kadar eskidir. Tercih edilen her zaman iyi, doğru ve güzel olduğu hâlde insan hayatında zıtlıklar hep olagelmıştır. Sosyal bir varlık olan insan da ister istemez kendisini çatışmaların ortasında bulur. Kişiliği doğrultusunda önündeki seçeneklerden tercih yapmak durumunda kalır. Bazen hayat şartları da tercihler konusunda insanoğlunu zorlar. Erdemli olan ise yaptıklarımızın, aldığımız kararların, netice itibariyle başkasına zarar vermemesidir.

Çocuklar, özelde bir ailenin, genelde ise ait olduğu toplumun geleceğidir. Ne içinde bulunduğu aile ne de yaşadığı toplum onların gelecekte istenmeyen bireyler olmalarına müsaade eder. Bu doğrultuda aile ve toplum çocukların iyi erdemler edinmesi için çaba harcar.

Çalışmamızın konusunu oluşturan Yavuz Bahadıroğlu’nun çocuk kitapları da bu amaç doğrultusunda kaleme alınmış çalışmalardır. Usta yazar, çocuk eğitimine katkı sağlaması amacıyla kaleme aldığı kitaplarında, çocuklara birçok erdem kazandırılması için çaba harcar. Her biri zevkle okunan,

içerisinde farklı hikâyeler bulunan, her hikâyenin farklı ana fikri olan beş hikâye kitabı incelememizin kaynağını oluşturmuştur.

YAVUZ BAHADIROĞLU'NUN HAYATI

1945 yılında Rize'nin Pazar ilçesinin, Hisarlı köyünde dünyaya geldi. Gerçek adı Niyazi Birinci'dir. 1971'de İstanbul'da gazeteciliğe başladı. Muhabirlik, araştırma-inceleme, röportaj ve fıkra yazarlığı yaptı. Gazete, dergi ve şirket yöneticisi olarak çalıştı.

Gazeteciliği muhabir ve röportajcı olacak sürdürürken, Niyazi Birinci adıyla çocuklara yönelik eserler üretti. Aralıksız on yıl süreyle Can Kardeş Çocuk Dergisi'ni çıkarıp yönetti. Yüzlerce çocuk romanı, hikâye yayınladı. Aynı dönemde bir günlük gazetede Şeref Baysal ve Veysel Akpınar isimleriyle iki köşe yazısı yazdı.

Asıl çıkışını tarihi romanlarıyla yaptı. İlk romanı Sunguroğlu ve ardından yazdığı Buhara Yaniyor romanı ülkenin en çok satan romanlarından oldu. Genelde Osmanlı'nın çeşitli dönemlerini ele alan otuzu aşkın roman yazdı.

Yavuz Bahadıroğlu, roman, çocuk kitapları, hikâye, araştırmalar, film yapılmış senaryolar ve fikri eserler olmak üzere yüzlerce çalışmaya imza attı. Yurt içinde ve yurt dışında çeşitli konularda binlerce konferans verdi, çeşitli kurum ve kuruluşlardan ödülleri aldı, iki kitabı Kültür Bakanlığı tarafından yayımlandı. Hâlen ulusal Moral FM radyosunda günlük yorumlar yapıyor. Anadolu'da Vakit gazetesinde köşe yazarlığı sürdürüyor. Tv Net'te "Tarihçe" adlı program yapmaktadır. Ayrıca tarihi sevmekle kalmayıp bize hatırlatan nadir yazarlarımız arasındadır. Yavuz Bahadıroğlu, yazdığı tarihi romanlarıyla birçok gence tarihini öğretip sevdirmeye başarısını gösteren ender Türk romancılarından. Yazar evli ve üç çocuk babasıdır.

EDEBİ KİŞİLİĞİ

Yavuz Bahadıroğlu çok küçük yaşlardan itibaren edebiyatla hemhal olmuştur. Henüz ilkokul sıralarındayken duvar gazetesi çıkarmaya başlar. Bu gazetede dönemin sosyal olaylarına eleştirel bakış açısıyla yaklaşır. Bundan dolayı okul müdürü tarafından gazete çalışması yapması engellenir. Buna rağmen edebiyattan ve gazetecilikten vazgeçmez.

Kendisiyle yapılan bir röportajda edebiyata ilgisini şu şekilde anlatır. "İlkokuldan eve dönerken bir çöp tenekesi kenarında Victor Hugo'nun Sefiller romanına ait birkaç sayfa buldum. O dönemlerde de her bulduğum şeyi okuma alışkanlığımdan dolayı, kenarlara saçılmış olan sayfalar, hemen dikkatimi çekti ve okumaya başladım. Fakat elimde birkaç sayfa metin vardı ve ben daha fazlasını okumak istiyordum. Bu sebepten dolayı kasabamızdaki tek kitapçıya giderek elimdeki sayfaları gösterdim ve kitabın tamamını bana vermesini istedim. Ancak kitapçı, bu kitabın bana göre olmadığını; istersem Monte Cristo Kontu'nu verebileceğini söyledi. Fakat ben, ısrarcı davrandım.

O sırada kitapçada bulunan ve daha sonra ortaokul yıllarımda benim Türkçe öğretmenim olan Ahmed Bey ile tanıştım. Ahmed Bey, kitabı kendisinin getireceğini söyleyerek beni bu ısrarcı tutumumdan dolayı tebrik etti. Daha sonra ertesi gün buluşmak üzere ayrıldık. Ertesi gün sabahın erken saatlerinde kitapçıya gidince Ahmed Bey'in beni beklediğini gördüm. Kitabı alır almaz kısa sürede okudum. Ardından da dünya klasiklerini okumakla devam ettim.”

Anlattıklarından hareketle, çok küçük yaştan itibaren Türk ve dünya klasiklerini okuduğunu ve bunların edebi kişiliğinin gelişmesinde faydalı olduğunu söyleyebiliriz.

YAVUZ BAHADIROĞLU'NUN ÇOCUK KİTAPLARININ İNCELENMESİ

1. CANAVAR ROBOT

Canavar Robot, yazarın incelediğimiz ilk hikâye kitabıdır. Kitapta yer alan hikâyeler ve kısaca bu hikâyelerin özetleri ve devamında barındırdığı değerler şöyledir:

1.1. Öyle Bir Robot Yapacağım ki

Koşarak arkadaşlarının yanına gelen Davut, bir robot yaptığını söyler. Arkadaşları ona inanmaz ve onunla alay eder. Davut, robotun şemasını çizdiği kâğıdı cebinden çıkararak arkadaşlarına gösterir ancak onlar alay etmeye devam ederler. Davut bu duruma üzülür, sırtını dönüp gider.

Davut, okulunu yarıda bırakmış, bir elektrikçinin yanında işe girmiştir. Zaten okuldayken de tembel bir çocuktur. Arkadaşları biraz da bu durum sebebiyle ona inanmaz. Arkadaşlarının yanından uzaklaşan Davut'u sırf merakından bir arkadaşı takip eder. İki çocuk hiç konuşmadan dağlara doğru yol alırlar. Nihayet bir mağaranın önünde duran Davut, kendisiyle beraber gelen arkadaşını mağaranın içine davet eder. Mağara ampul ile aydınlatılmaktadır. Burası Davut'un laboratuvarıdır. Bu manzarayı gören arkadaş, hayretler içerisinde kalır.

1.2. Rüya mı Gerçek mi?

Davut'un arkadaşı uzun bir süre etrafı inceler. Mağaranın içi elektronik aletlerle doludur. Daha da önemlisi, ortada tam da Davut'un sözünü ettiği gibi bir robot durmaktadır. Arkadaşının hayreti iyice artar. Demek ki Davut, doğru söylemiştir. Hemen robotu incelemeye başlayan arkadaş, onun hareket edip etmediğini merak eder. Davut, cebinden robot için yaptığı kumandayı çıkarır ve arkadaşına gösterir. Daha sonra bazı düğmelere dokunarak robotu harekete geçirir. Robot, tıpkı bir insan gibi hareket etmektedir. Hareket ederek Davut'un arkadaşının yanına gelir. Çocuk, mağaranın içinde nereye gitse robot onu takip etmektedir. Bir süre sonra robottan korkan çocuk Davut'tan yardım ister, robotu durdurmasını söyler, fakat Davut oralı

olmaz. Çocuk en sonunda bir köşeye sıkışır ve üzerine gelen robotu korku dolu gözlerle takip etmeye başlar.

1.3. Durdur Şu Robotu

Davut, arkadaşını köşeye sıkışmış ve korkar durumda görünce robotu durdurur. Daha sonra arkadaşından mağara ve robottan kimseye söz etmeyeceğine dair söz alır. Arkadaşı da robotu kötü işlerde kullanmayacağına dair Davut'tan söz almak ister. Davut söz vermez sadece kafasını tamam anlamında sallar. Arkadaşı bu duruma şüpheyle yaklaşır.

1.4. Aylar Sonra

Aradan aylar geçer. Davut ve robotu arkadaşı tarafından unutulur. Fakat bir gün köyün çobanı korku içinde koşarak köye gelir ve teneke adamın koyununa saldırdığını, kendisini kovaladığını söyler. Çobana kimse inanmaz çünkü anlattıkları inanılır şeyler değildir. Davut'un arkadaşı, olanları anlatmayı düşünür fakat Davut'a söz vermiştir. Anlatmaktan vazgeçip Davut'la konuşmaya karar verir.

1.5. Bilim Kurban İster

Arkadaşı, Davut'la konuşup, köylüye zarar vermemesi konusunda onu ikna etmek için Davut'u aramaya çıkar. Onu bir ağacın tepesinde elma yerken bulur. Köylüye zarar vermemesi için ona dil döker. Fakat Davut kinle doludur. Konuştukları esnada da robot Muhtar Emmi'nin üstüne yürümektedir. Davut, elinde kumanda ile robotu yönlendirmektedir. Arkadaşı ona karşı çıkınca da "Bilim, kurban ister." cevabını verir. Arkadaşı, Davut'un şöhret olmak istediğini bildiği için ona bu açıdan yaklaşır. Onun tanınması için televizyonlara mektup yazacağına söz verir. Çünkü Davut, televizyona çıkmayı çok istemektedir. Davut, tam ikna olmuşken, köylülerin hızlıca üzerlerine doğru geldiklerini fark ederler.

1.6. Deli Gibi Üstümüze Geliyorlardı

Tüm köylü deli gibi üstlerine gelmektedir. Bunu gören Davut tekrar sinirlenir ve robotunu köylünün üstüne göndermeye karar verir. Arkadaşı tekrar onu sakinleştirmeye çalışır. Davut, kimsenin kendisini sevmediğini düşünmektedir. Babası dahi onu dinlemez ve hep dövmektedir. Dolayısıyla da herkese karşı kinle doludur.

1.7. Babam Köylüyü İknaya Çalıştı

Davut, robotunu durdurur. Köylü ise ona çok kızmıştır ve onu cezalandırmak istemektedirler. Ancak arkadaşısı ortaya atılır ve babasına hızlıca olan biteni anlatır. Babası, öfkeli kalabalığın önüne geçer ve Davut'u dinlemeleri gerektiğini söyler. Ama kalabalığı yatıştırmak mümkün görünmemektedir.

1.8. Muhtar Emmi Bana İnandı

Davut'un arkadaşı, bu sefer Muhtar Emmi'ye durumu anlatır. Muhtar Emmi bir süre sonra ikna olur. Köylüyü toplayarak köyün yolunu tutarlar. Akşama doğru Davut ve arkadaşı da köye döner. Televizyonlara mektuplar

yazarlar. Davut artık iyi bir çocuk olmaya karar verir. Ailesiyle de arası artık daha iyidir. Mahallede herkesin yardımına koşar. Okuluna da tekrar başlar. Parmakla gösterilen bir çocuk olur.

1.9. Hikâyelerdeki Değerler

İnsanlarla alay edilmemesi gerektiği çünkü alay edildiğine sonradan çok pişman olunabileceği vurgulanıyor.

“Amma atıyorsun, diye alay etti. Robot yapmak kim sen kim! Git başkasını kandır.” (Öyle Bir Robot Yapacağım ki, s:7).

İmkânsız görünen şeylerin de imkân dâhilinde olabileceği, çalışıldığı takdirde hayallerin gerçeğe dönebileceği üzerinde duruluyor.

“Bir gün bizim köyde birinin robot yapabileceğini söyleseler hayatta inanmazdım. İşte Davut yapmıştı bunu. Bu küçük çocuk başarmıştı.” (Rüya mı Gerçek mi, s:27).

“İşte bu mağarada, robot, ışıkları yanarak ve sönerik bir insan gibi yürüyordu. Bu gerçektir. Hayal değildi. Rüya hiç değildi. Apaçık bir gerçektir.” (Rüya mı Gerçek mi, s:27).

Aşırı isteklerin hırs şeklini alarak insanlara kötü işler yaptırmaması, çevremizdeki insanlara sevgimizi göstermemiz gerektiği verilmeye çalışılıyor.

“Televizyona çıkacağım. Başka ne isteyebilirim!” (Deli Gibi Üstümüze Geliyorlardı, s:67).

“Yani sence babam beni seviyor mu?” (Deli Gibi Üstümüze Geliyorlardı, s:67).

2. DOKTOR OLACAĞIM

Doktor Olacağım, yazarın incelediğimiz ikinci hikâye kitabıdır. Kitapta yer alan hikâyeler ve kısaca bu hikâyelerin özetleri ve devamında barındırdığı değerler şöyledir:

2.1. Felaket Haberi

Adil, tüm mahalleli tarafından sevilen, şirin bir çocuktur. Sekiz yaşına kadar gayet mutlu bir hayat sürmüştür. Bir gün, Korucu Hamdi'nin koşarak evlerine geldiğini görür. Adamın telaşından kötü bir haber getirdiğini sezinler. Korucu Hamdi, Adil'in annesine sessizce bir şeyler söyler. Annesinin gözlerinden yaşlar akar. Annesi, Adil'i yanına çağırarak babasının bir kaza geçirdiğini haber verir. Babası hastanededir. Anne oğul hastaneye gitmeye karar verir.

2.2. Kurtarın Onu

Korucu, Adil ve annesi kasabanın yolunu tutar. Yolda giderlerken Korucu'ya, babanın durumu hakkında sürekli sorular sorarlar. Doktor, babanın durumu için ümitsiz demiştir ancak Korucu bunu anne ve oğula söyleyemez.

2.3. Hastane

Hastaneye kavuşan Korucu, Adil ve annesi doğruca babanın yattığı odaya giderler. Adil babasına birkaç kez seslenir. Babası gözlerini yavaşça aralar, belli belirsiz bir şeyler söyler ve yüzündeki gülümseme ile vefat eder.

2.4. Acı Günler

İlk defa bir yakını kaybeden Adil, günlerce yemekten, içmekten kesilir, oyun oynamaz. Annesiyle tarlada çalışmaya başlar. Ama ne kadar uğraşsalar da babaları kadar iş yapamadıklarından gün geçtikçe yoksullaşırlar. Komşular da yardımı kesmiştir. Anne, olumsuz hayat şartlarından ve çok üzülmeğe verem hastalığına yakalanır.

2.5. Annesine Bakacaktı

Adil'in annesinin iyi bir şekilde bakılması gerekmektedir. Bundan dolayı paraya ihtiyaçları vardır. Adil, Korucu'dan kendisine bir iş bulmasını ister. Korucu, önce küçük olduğu için itiraz eder, ama sonuçta ona bir iş bulur. Adil, bir eczacının yanında iş bulmuştur. Eczacının, annesi vefat eden oğluna bakacak, onunla oyunlar oynayacaktır. Çocuk Adil'i çok sever, ondan ayrıldığında ağlar. Eczacı Şeref Bey, Adil'in hikâyesini Korucu'dan dinlemiştir ve Adil'e annesiyle beraber kendi evlerinde kalmasını teklif eder.

2.6. Kasabalı Adil

Adil ve annesi kasabaya taşınır. Eczacı Şeref Bey, bir doktor getirerek kadını muayene ettirir. Kadının durumu çok kötüdür. Adil ve annesi, kasabada mutlu zamanlar geçirir. Hepsini beraber maddi sorun yaşamadan geçinmektedir. Eczacı Şeref Bey, Adil'e çok güzel kıyafetler alır.

2.7. Şeref Bey'in Başına Gelenler

Şeref Bey, merdivenin üst basamağından aşağıya düşer ve kafasını çarpar. Hemen hastaneye yetiştirilen Şeref Bey'in beyin kanaması geçirdiği anlaşılır. Şeref Bey de vefat eder. Adil ve annesi tekrar yıkılır. Vefat eden Şeref Bey'in akrabaları mirası almak için eve doluşur. Adil ve annesine kötü davranırlar. Adil ve annesi orada daha fazla kalamayacaklarını anlayarak, Şeref Bey'in oğlunu gözyaşları içerisinde bırakıp köylerinin yolunu tutarlar.

2.8. Yine Felaket

Anne ve oğul köye vardıklarında evlerinin de yıkılmış olduğunu görürler. Ne yapacaklarını bilmez bir hâlde oturup ağlarlar. Sonra annesi Adil'i, Korucu Hamdi'ye gönderir. Korucu Hamdi onları evinde ağırlar. Güç bela yeniden evlerini yapar.

2.9. Yeni Doktor

Adil ile annesinin köye dönmelerinin üstünden üç ay geçmiştir. Yoksulluktan dolayı tarlalarını da satmak mecburiyetinde kalmışlardır. Bir gün, kasabaya yeni ve çok iyi, Almanya'da eğitim almış bir doktorun, geldiğini öğrenirler. Anne o doktora götürülür. Doktor, annenin iyileşebileceğini ancak ilaçların Almanya'dan getirilmesi gerektiğini öğrenir. Adil, annesinin mutlaka iyileşmesini ister ama parası yoktur.

2.10. Satılık Çocuk

Adil, doktora gerekirse kendisini satacağını ama mutlaka para bulacağını söyler. Bunun karşısında çok etkilenen doktor, Adil'i kendisi satın alır ve sonra tekrar annesine hediye eder. İlaçların parasını kendisinin karşılayacağını belirtir. Anne hastaneye yatırılır.

2.11. Beklenen İlaç

Sonbaharın ılık bir gününde beklenen ilaç gelir ve anne hemen tedaviye alınır. Daha ilk haftada annenin durumu iyiye gitmeye başlamıştır. Anne bir süre sonra iyileşir. Doktor, yaşlı annesiyle yalnız yaşamaktadır ve Adil'i çok sevmektedir. Doktorun annesi Adil'i, doktorun, evlat edinmek istediğini Adil'in annesine söyler. Adil'i okutup doktor yapacaktır. Onun da maddi durumu iyi olmayanlara yardım etmesini istemektedir. Adil ve annesi bu teklifi memnuniyetle kabul eder artık sağlıklı ve mutlu bir hayat onları beklemektedir.

2.12. Hikâyelerdeki Değerler

Yardıma ihtiyacı olanlara yardım edilmesi gerektiği üzerinde duruluyor.

“Adil, bu adamı babası gibi seviyordu. Pırlantadan bir yüreği vardı. Dertleri ile her zaman dertlenmiş, kendi yiyecek ekmeği yokken yardım elini uzatmıştı.” (Annesine Bakacaktı, s:29)

Doktor: “Onlara Allah rızası için yardım edeceğim.” dedi (Satılık Çocuk, s:68).

Sağlığın çok önemli olduğu ve hasta insanlara yardımcı olunması gerektiği üzerinde duruluyor.

“Ne Adil, ne annesi ve ne de Korucu bu kadar iyiliği doktordan beklemiyorlardı. İyice şaşırıldılar.” (Satılık Çocuk, s:69)

3. ŞEHZADE MURAT

Şehzade Murat, yazarın incelediğimiz üçüncü hikâye kitabıdır. Kitapta yer alan hikâyeler ve kısaca bu hikâyelerin özetleri ve devamında barındırdığı değerler şöyledir:

3.1. Şehzade Murat

Bir ülke padişahının birbirinden yakışıklı üç oğlu vardır. Padişah üçünün de çok sever. Tek isteği ise; onların ideal şekilde yetişmesi ve kendisinin yerine en iyi olanın geçmesidir. Günlerden bir gün bir oğlu daha olur. Kucağına konulan dördüncü çocuğun ne kadar çirkin olduğunu gören Padişah, onu hemen kucağından indirir. Dördüncü şehzadenin adını Murat koyarlar. Aradan yıllar geçer, Şehzade Murat büyür. Ancak çirkin olduğu için saraydakilerin sevgisini bir türlü kazanamaz. Şehzade bu durumdan dolayı zaman zaman odasına çekilip ağlar. On yaşına geldiği sıralarda diğer şehzadelerin bildiği bütün bilgileri kafasına alır. Sürekli kitaplar okur. Sık sık şehir dışında bir ormana gider ve hocasından; ok atmayı, kılıç kullanmayı, ata binmeyi

vs. öğrenir. Kavrama kabiliyeti çok iyidir. On beş yaşına geldiği zaman ondan iyi savaşçı bulunmayacak seviyededir.

Günlerden bir gün komşu ülkenin Kralı, Şehzade Murat'ın babasına savaş ilan eder. Padişah ne yapacağını şaşırır. Çünkü Komşu Kral çok güçlüdür. Onunla savaşmayı göze alamaz. En iyisi, savaşa girmeden istediği toprak parçasını ona vermektir. Harp divanını toplar ve toprağın verilmesinden yana bir konuşma yapar. Beylerden yalnız ikisi bu duruma itiraz eder. Diğerleri ve üç şehzade kabul eder. Padişah; "Komşu Krala istediği toprak parçasını vermek üzere harekete geçiniz." emrini verir.

3.2. Ben de Padişah Oğluyum

Konuşulanları kapının ardından dinlemekte olan Şehzade Murat hemen içeri girer. Üstünde savaş kıyafeti vardır. Konuşulanlara sert bir şekilde itiraz eder. Böyle alçakça kararlar almaya haklarının olmadığını belirtir. Kendisinin konuşmasına itiraz edenlere dönerek; "Ben de Padişah oğluyum." der. Padişah oğluna içten içe hak verir. Bu esnada halk da oraya toplanmıştır. Bu durum karşısında savaşmaktan başka çare kalmadığını düşünen Padişah, savaşa karar verir. Komşu Krala haberciler çıkarılır. Savaş yeri, Seyran Ovası olarak kararlaştırılır.

3.3. Şehzade Murat Seyran Ovası'nda

Savaş hazırlıkları kısa sürede tamamlanır. Şehzade Murat, bir o yana bir bu yana koşturur. Beş yüz askeri kendisi için ayırır. Hepsini ormana çeker. Onları savaş için hazırlar. Bir bahar sabahı ordu, Padişahın kumandasında yola çıkar. Fakat Padişah, Şehzade Murat'ı etrafta göremez. Padişah ve etrafındakiler Şehzade Murat'a sinirlenir. Onun savaştan kaçtığını düşünürler. Şehzade Murat ise yanında beş yüz adamı ile ovanın yakınındaki ormanda saklanmaktadır. Gece olunca düşmana ani bir baskın yapar ve düşmanı yıpratır. Düşman komutanı askerlerine, intikam almaları gerektiğini söyler.

3.4. İki Ordu Karşı Karşıya

İki ordu nihayet karşı karşıya gelir. Padişahın gözleri Şehzade Murat'ı aramaya devam eder. Diğer oğullarına da savaşta en fazla kahramanlık gösterene tahtını bırakacağını taahhüt eder. Savaş kurallarına göre; önce her iki tarafın savaşçıları vuruşacak, sonra ordular savaşa girecektir. İleri çıkan düşman savaşçısı, Padişahın askerini kısa sürede mağlup eder. Sonra ikincisini öldürür. Er meydanına üçüncü savaşçıyı çağırır. O sırada yüzüne maske takmış ve tanınmaz bir vaziyette olan Şehzade Murat, meydana gelir. Kendisini tanımayan babasının karşısına çıkar ve savaşmak için ondan izin alarak düşman askeri ile mücadeleye tutuşur.

3.5. Zorlu Bir Savaş

Şehzade Murat, güçlü kuvvetli düşman askerini öldürmeyi başarır. Daha sonra arka arkaya dört tanesini daha yere serer. Karşısına korkusundan kimse çıkamaz. Şehzade Murat, adını sorduklarında kendisini "Padişaha bağlı biri." olarak tanıtır. İki ordu birbirine girer. Şehzade Murat, bu

kargaşada atını ormana doğru sürer. Babasının askerleri güç durumda kalınca, kendi askerlerini alarak yeniden savaş alanına gelir.

3.6. Birlikten Kuvvet Doğar

Şehzade Murat'ın iyice dinlenmiş olan askerleri, düşmanı kısa sürede yıldıırır. Şehzade Murat, etrafı düşman askerlerince çevrilmiş olan babasının hayatını kurtarır. Bir süre sonra düşman bozguna uğrar. Kral yakalanır. Padişah, tekrar maskeli adama kim olduğunu sorar. Şehzade Murat, kendisini tanıtır. Babasının elini öper. Bu duruma çok şaşırın Padişah, oğlunu alnından öperek tebrik eder. Şehzade Murat'ı veliaht tayin eder. Fakat o, bunu kabul etmez kardeşlerinden en büyüğünün Padişah olmasının daha doğru olacağını, kendisinin ve diğer kardeşlerin de ağabeylerine yardımcı olacaklarını belirtir. Birlik olunca daha da kuvvetleneceklerini vurgular. Kardeşleri tek tek gelecek Şehzade Murat'a sarılırlar. Bir daha kimsenin dış görünüşüne bakarak karar vermeyeceklerine söz verirler. En büyük oğlan, kardeşlerinin, özellikle de Şehzade Murat'ın oyunu almadan hiçbir harekette bulunmayacağı şartıyla veliaht olur. Dört şehzade, ülkeyi el birliğiyle yönetmeye devam eder.

3.7. Hikâyelerdeki Değerler

Vatan toprağının savaşılmadan kimseye verilemeyeceği üzerinde duruluyor.

“Silah çekmeden düşmana istediğini vermek alçaklıktır.” (Ben de Padişah Oğluyum, s:22)

Birlikten kuvvet doğacağı mesajı verilmeye çalışılıyor.

“Birlikten kuvvet doğar, biz birlik olur kuvvetleniriz.” (Birlikten Kuvvet Doğar, s:44)

Dış görünüşün önemli olmadığı, iç güzelliğin önemli olduğu vurgulanıyor.

“Güzelliğin yüzde, vücutta değil, kalpte olduğunu bize hareketleriyle ispat etti. (Birlikten Kuvvet Doğar, s:46)

3.8. Kıbrıslı Mehmet

Mehmet, Akdeniz'de güzel bir ada olan Kıbrıs'ta doğar. Şu an on bir yaşındadır. Memleketini çok sevmektedir. Ama dünyaya gaddar olarak nam salan Rumlar yüzünden, tüm Türkler kötü günler geçirmek mecburiyetinde kalır. Mehmet'in dedesi Rum katiller tarafından boğazlanmıştır. Öldürülen diğer Türkleri de duyan Mehmet, Rumlara karşı kin duymaktadır. Bir an önce büyüyerek intikam almak ister. Baba ve annesine sık sık, “Bizim kimsemiz yok mu? Gelsinler, bizi kurtarsınlar.” der. Babası; “Allah'ımız var ve Türkiye var, orada yaşayan soydaşlarımız var. Bir gün buraya gelecekler.” diyerek onu teselli etmeye çalışır ve bir sabah, beklenen Türkler nihayet gelir.

3.9. Yaşasın Türkiye

Mehmet, o sabah çok erken uyanır. Şiddetli patlamalar duyar. Annesi, senelerdir bekledikleri günün nihayet geldiğini haber verir. Mehmet'in kalbi

heyecanla çarpar. Hemen pencereye koşup Türklerin gelişini izler. Askerlerin zafer kazanmaları için dualar ederler. Vatani için vuruşmak isteyen Mehmet'e annesi, henüz küçük olduğunu söyler.

3.10. Barış İçinde Büyü

Mehmet, uçaktan atlayan kahraman Türk paraşütçülerine el sallar. Müthiş duygular ve heyecanlar içerisinde. Savaşa katılmak ister fakat annesi izin vermez. İstemeye istemeye uykuya dalar. Uykuya henüz dalmışken çok yakından gelen silah sesleriyle yatağından sıçrar. Evin kapısı şiddetle vurulur, gelenler Türk askerleridir. Kapıyı açarlar, kısıtılan bir Türk keşif birliği yardım istemektedir. Yirmi kadar Türk askerini eve alırlar. Askerlerin telsizlerine mermi isabet ettiği için birliğe haber ulaştıramazlar. Mehmet askerlere, Rumların kendilerine çok eziyet ettiğini söyler. Askerler ise bundan sonra eziyet edemeyeceklerini belirtir.

3.11. Vatan İçin Feda Olsun

Mehmet, hayran hayran askerleri seyrederken, teğmen de nasıl haber göndereceklerini düşünmektedir. Haber gönderemezse hepsi orada şehit olacaktır. Ekinlerin arasından koşarken görünmeyecek kadar kısa boylu birini göndermesi gerekmektedir. Mehmet göreve talip olur ancak teğmen buna razı olmaz çünkü vurulma ihtimali vardır. Mehmet ısrar eder, annesi teğmene; "Evlad acısına da, koca acısına da dayanırız. Ama vatansızlık acısı var ya işte ona dayanılmıyor. İnsanın içini yakıyor ateş gibi. Mehmet'im gitsin. Fe-da olsun vatan için." diyerek gitmesini istediğini belirtir. Mehmet mektubu alarak yola koyulur. Yola çıkar çıkmaz silah sesleri duyulur. Mehmet'in vurulduğunu düşünerek hepsi çok üzülür.

3.12. Allah'ım Bana Kuvvet Ver

Mehmet'in vurulduğunu düşünen annesi sürekli ağlar. Oysa Mehmet vurulmamıştır. Fakat daha sonra koşarken bir Rum tarafından ayak bileğinden yaralanır. Memleketini düşünerek kendisini ayağa kalkmaya zorlar ve yeniden yola koyulur. Daha sonra sağ kolundan yaralanır. Ama durmadan koşar. Bir yandan da "Allah'ım bana kuvvet ver." diye dua eder. Nihayet haberi yerine ulaştırır. Mehmet, seyyar bir hastaneye götürülür. Sıkışan Türk askerleri kurtarılır.

3.13. Kahraman Mehmet

Mehmet'in annesi günlerce gözyaşı döker. Bir gün Mehmet'in sağ ve hastanede olduğu haberini alır. Hemen yanına giderler. Mehmet gazi olmuştur. Çok mutlu ve huzurludur. Etrafındaki herkes Mehmet'i tebrik eder. Binbaşı, yaptığı işin ne kadar önemli ve büyük olduğunu anlatır. Çünkü Mehmet, hem askerleri hem de köyü kurtarmıştır. Artık Kıbrıs, kahraman Türk askerlerinin koruyucu kanatları altındadır.

3.14. Hikâyelerdeki Değerler

Savaş olsa da temennilerin her zaman barıştan yana olduğu vurgulanıyor.

“Dilerim Allah’ımdan savaş günleri göstermesin. Barış içinde büyü, barış içinde yaşa.” (Barış İçinde Büyü, s:60)

Vatansızlık acısının evlat ve eş acısından daha ağır olduğu mesajı verilmeye çalışılıyor.

“Evlat acısına da, koca acısına da dayanırız. Ama vatansızlık acısı var ya işte ona dayanılmıyor. İnsanın içini yakıyor ateş gibi. Mehmet’im gitsin. Feda olsun vatan için.” (Vatan İçin Feda Olsun, s:65)

4. VATAN İÇİN

Vatan İçin, yazarın incelediğimiz dördüncü hikâye kitabıdır. Kitapta yer alan hikâyeler ve kısaca bu hikâyelerin özetleri ve devamında barındırdığı değerler şöyledir:

4.1. Dedemin Anlattıkları

Kurtuluş Savaşına katılan ve hikâyesini torunlarına anlattığı esnada aksakallı, nur yüzlü bir ihtiyar olan dedenin, iki torununa savaş yıllarıyla ilgili olarak anlattığı olaylar, hikâyenin konusunu oluşturur. Kasım (Dede), Çanakkale Savaşı’nda şehit düşen bir babanın oğludur. Kendisi henüz on sekiz yaşlarında iken Yunan askerleri Bursa’yı işgal eder. Önlerine çıkana hakaret edip, yan bakamı süngülerler. Halk bu durum karşısında kayıtsız kalamaz. İmkânlar ölçüsünde birlikler kurulur. Bu birlikler düşmanla mücadele etmeye çalışır. Henüz on sekiz yaşında olan şehit oğlu da babasından kalma silahı omzuna atarak, bir gece evini terk edip bu birliklere katılmak için dağa çıkar.

4.2. Kayalıklarda Bir Ses

Uzun süre durup dinlenmeksizin yürür. Amacı birliklere katılıp, kızan olmaktır. Sonunda Bodur Hamdi’nin adamları arasına katılarak kızan olur. Kızanlar arasında babasının kucağında son nefesini verdiği bir kızan vardır. İsmi; Söğütlü Memiş’tir. Kasım’ın arkadaşının oğlu olduğunu öğrenince çok duygulanır.

4.3. Babam Nasıl Şehit Oldu:

Kasım, babasının nasıl şehit olduğunu öğrenir. Babası, bileği çok güçlü olan yiğit bir insandır. Hamidiye Tabyası’nda top mermisiyle vurularak şehit olmuştur. Kasım, hıçkırıklarına engel olamaz. Söğütlü Memiş onu teselli eder. Kasım, cesaretiyle bir dizi sınavdan geçirilir.

4.4. Bir Gece Baskını

Kasım’ın, çeteye girişinin yirminci gününde Bodur Hamdi Efe kızanları etrafına toplayarak konuşma yapar. Konuşmanın ardından, Akçadağ köyünde karakol kuran düşman üzerine bir gece saldırı düzenlenir. Düşman, etkisiz hale getirilir. Köylü, minnetle karakola akın eder. Babasını ve kocasını şehit veren yaşlı bir kadın ağlayarak, “Düşmanı, şehit kanıyla sulanan bu temiz topraklardan atın.” diyerek onlara yalvarır. Ellerinden geleni yapacaklarına, canlarını ortaya koyacaklarına söz verirler.

4.5. Ağlama Anam

Hıçkırıklarla ağlayan yaşlı Türk anasını, Bodur Hamdi Efe kollarından tutarak kaldırır ve ellerini öper. “Biz, bu düşmanları cennet vatanımızdan atmak için birleştik. Hiç değilse bu uğurda ölmeye ant içtik. Damarlarımızda kan dolaştığı müddetçe vuruşacağız.” diyerek onu teselli eder. Daha sonra karakol kumandanına mektup vererek onu kumandanına gönderirler. Kendileri kaldıkları yere dönmek için yola çıkarken, bir Rum peşlerine gizlice takılır ve saklandıkları yeri öğrenir. İşgal kuvvetleri komutanına durumu bildirir. İki gün sonra yüz kişi kadar düşman askeri kızanlara saldırır. Düşmanı, kayalık bir bölgeye çekerek kısıtırlar.

4.6. Yandım Anam

Kasım, bu çatışmada büyük kahramanlıklar gösterir. Birçok düşman askeri öldürür. Ama babasının silah arkadaşı, Söğütlü Memiş Efe’yi kaybeder. Memiş Efe, düşmanın kurduğu makineli tüfeği susturmak için uğraşırken şehit olmuştur. Kasım, onun yarım bıraktığı işi tamamlamak için çaba harcar. Çok zor da olsa el bombasıyla makineli tüfeği parçalamayı başarır, neticede kendisi de yaralanır. Dayanılmaz acılar içerisinde gözleri kendiliğinden kapanır ve derin bir karanlığa yuvarlanır.

4.7. İki Ay Sonra

Hastaneler, Yunanlıların kontrolü altında olduğu için iki ay boyunca bir köyde kalan Kasım, köyde bir evde tedavi görür. İyileşir iyileşmez yeniden dağa çıkar. Kızanların sayısının yetmiş olduğunu görür, hayli kalabalıklaştıkları için çok sevinir. Tekrar aralarına katılır. Kısa süre sonra; erzak taşımakta olan düşman askerlerine saldırırlar. Bu saldırıda da Bodur Hamdi Efe şehit olur.

4.8. O Gün Reis Seçildim

Hamdi Efe’nin vurulduğunu gören Kasım çok etkilenir. Diğer kızanlarda ise bir gevşeme olmuştur. Kendisini toparlaması gerektiğini düşünen Kasım, diğerlerini coşturur. Gösterdiği üstün gayretler neticesinde düşman püskürtülür ve erzaklara el konulur. Hamdi Efe şehit olduğu için yerine birinin seçilmesi gerekmektedir ve Kasım o gün reisliğe seçilir.

4.9. Dedemin Gözlerinde Yaş Vardı

Hikâyesini anlattığı esnada iki toruna sahip, yaşlı bir dede olan Kasım; çok duygulanmıştır. Gözleri uzaklara dalar. Savaş yıllarını anlatırken sanki her olayı yeniden yaşamıştır. Torunlar da aynı duygular içerisindeyler. Sessizliği küçük torun bozar ve dedesine, reis olduktan sonra ne yaptığını sorar. Dede; “Kaç yılın mücadelesini bir gecede nasıl anlatırım yavrum, öbürlerini de zaman zaman anlatacağım size elbette.” der. “Bu vatan çok pahalıya kazanıldı yavrularım! Çok şehit kanıyla sulandı. Çok emekler harcandı. Kıymetini bilin.” diyerek sözlerini tamamlar. Torunlar da, bu vatanın kıymetini her zaman bileceklerine dair söz verirler.

4.10. Hikâyelerdeki Değerler

Vatan Sevgisinin her türlü sevginin önünde yer aldığı vurgulanıyor.

“Yaşadığımız toprağa saygımız ve bağlılığımız bir kez daha artar.” (Dedemin Anlattıkları, s:7)

“Vatan sevgisi yüreğimi böylesine doldurmuştu.” (Kayalıklarda Bir Ses, s:17)

“Canını vermişti ve hâlâ gülümsüyordu.” (Babam Nasıl Şehit Oldu, s:29)

“Canımızı koyduk ortaya. Bu vatan sahipsiz değil! Ne gerekiyorsa yapacağız.” (Bir Gece Baskını, s:47)

“Benim işim tamam. Nihayet muradıma erdim.” (İki Ay Sonra, s:69)

“Ben Osman Gazi'nin torunuyum. Dedemin kabrini tekmelediler. Onun intikamını aldım.” (İki Ay Sonra, s:70)

“Bu vatan çok pahalıya kazanıldı yavrularım! Çok şehit kanıyla sulandı. Çok emekler harcandı. Kıymetini bilin.” (Dedemin Gözlerinde Yaş Vardı, s:79)

Cesaretle hareket edilirse zor işlerin başarılabileceği mesajı veriliyor.

“Biz, bu düşmanları cennet vatanımızdan atmak için birleştik. Hiç değilse bu uğurda ölmeye ant içtik. Damarlarımızda kan dolaştığı müddetçe vuruşacağız.” (Ağlama Anam, s:48)

5. ZENGİN OLAN DİLENCİ

Zengin Olan Dilenci, yazarın incelediğimiz beşinci hikâye kitabıdır. Kitapta yer alan hikâyeler ve kısaca bu hikâyelerin özetleri ve devamında barındırdığı değerler şöyledir:

5.1. Zengin Olan Dilenci

Küçük Ali kimsesiz bir çocuktur. Bir yıl arayla anne ve babasını kaybetmiş, okulunu bırakmak zorunda kalmıştır. Zengin bir adamın mağazasında çıraklık yapmaktadır. Mağazanın sahibi; Osman Bey'dir. Gaddar, zalim bir insandır. Ali'ye çok kötü davranmakta, sürekli onu dövmektedir. Fakir kimselere yardıma hiç yanaşmayan bir insandır. Bir gün Osman Bey paralarını sayarken mağazaya bir dilenci gelir, ondan yardım ister. Fakat Osman Bey, dilenciye azarlayarak kovar. Dilenci çaresizce dışarı çıkar. Bu duruma şahit olan Ali, adamın hâline çok acır. Bir bahaneyle dükkândan çıkarak ona yetişir ve cebindeki parayı yardım amacıyla dilenciye verir. Tekrar mağazaya geldiğinde patronundan yardım ettiği için dayak yer ve işten kovulur. Ali daha sonra küçük bir bakkal dükkânında iş bulur.

Aradan beş yıl geçer ve Ali bu sefer de büyük bir mağazada iş bulur. Günlerden bir gün çalıştığı mağazaya iyi giyinmiş yaşlı bir adam gelir. Ali'yi tanır ve ona yanında çalışmayı teklif eder. Bu adam Ali'nin yardım ettiği dilencidir. Miras kalmış ve çok zengin olmuştur. Daha sonra Ali'yi kendisine ortak yapar. Bir gün Ali'nin yanına bir dilenci gelir. Ali bu adamı çok güzel ağırlar. Bu dilenci, eski patronu Osman Bey'dir. Ali onu tanıyamamıştır.

Zengin olan dilenci bu adamın kim olduğunu Ali'ye söyler. Osman Bey bütün variyetini kaybetmiştir. Böylece mal varlığının geçici olduğunu, önemli olanın ise insanlara iyilik yapmak olduğunu anlarlar.

5.2. Bayram Hediyesi

Babası şehit olan Samet, annesi ile beraber zor bir hayat yaşamaktadır. Annesi dikiş dikerek geçinmeye çalışır. Bayram yaklaştığı için işleri yoğundur ve annesi sadece iki saat uyuyarak işleri yetiştirmeye çalışır. Samet onun hâline üzülür. Durumları çok kötüdür. Doğru dürüst yiyecekleri yoktur. Üstelik bayram yaklaşmaktadır, bu durum onları iyice çökertir. Bayrama bir gün kala akşam kapı çalınır. Gelen Muhtar Emmi ve iki komşudur. Elleri kolları paketlerle doludur. Paketlerden anne ve oğula alınmış birçok hediye çıkar, ayrıca bir de mektup vardır. Mektup Kaymakam'dan gelmiştir. Mektupta, Samet ve annesine dul ve yetim maaşı bağlandığı yazmaktadır. Anne ile oğul gözyaşları içerisinde birbirlerine sarılır, bayram artık onlar için de mutlu geçecektir.

5.3. Bugünün İşini Yarına Bırakma

Öğretmenleri; bu günün işini yarına bırakmamaları konusunda öğrencilerini sürekli uyarmasına rağmen, Sadık bu nasihati hiç dinlemeyen ve hiçbir işini zamanında yapmayan tembel bir çocuktur. Kardeşi Ömer ise her işini zamanında yapan ve daima pekiyi ile sınıfını geçen bir çocuktur. İkisi de aynı sınıfta okumaktadır. Çünkü kardeşinden bir yaş büyük olan Sadık bir yıl sınıfta kalmıştır. Ömer ağabeyini sürekli uyarır. Ama o işlerini hiçbir zaman vaktinde yapmaz. Aradan aylar geçer ve sene sonu gelir. Sadık sınıfta kalacağını anlayınca, gerçekleri görmeye başlar, hemen derslerine çalışmayı düşünür, ama artık çok geçtir. Zamanında çalışmadığı için şimdi de vakti yetiştiremeyecektir. Bunca zaman kendisini kandırmasının farkına varır. Günlerce ağlar, yemeden içmeden kesilir. Fakat kaybolan zamanı geri getiremez. Ertesi yıl kardeşi Ömer ortaokula başlarken, kendisi hâlâ önlüğünü giyerek beşinci sınıfa gitmektedir. Akli başına gelmiştir. Artık bu günün işini yarına bırakmayacaktır.

5.4. Şişko Tekin

Tekin, aşırı derecede yemek yiyen bir çocuktur. Ağzı hiç boş durmaz. Yaşına göre kilosu hayli fazladır. Sofradan her kalkışında karnı davul gibi görünür, bu yüzden paytak paytak yürür. Arkadaşları ona, "Şişko Tekin" derler. O ise her zaman, "Can boğazdan gelir." der. Günlerden bir gün yine patlayasıya yemek yer. Sofradan zorla kalkar. Hariçten de birçok şey atıştırır. Artık sindirim organları isyan etmektedir, çünkü sindirim işlemini gerçekleştiremez duruma gelmişlerdir. Organlar kendi aralarında konuşup dertleşirler. En nihayetinde ise dayanamaz iflas ederler. Tekin büyük acılarla kıvranmaya başlar. Ailesi hemen doktor çağırır. Muayene eden doktor hemen bir reçete yazar ve Tekin'i bir daha çok yememesi için uyarır.

5.5. Memiş'in Rüyası

Memiş'in annesi, Memiş'i dünyaya getirdikten üç gün sonra vefat eder. Memiş annesini hiç tanıyamaz, hiç kucağında oturamaz ama bazen kokusunu duyar. Memiş, ninesiyle birlikte yaşar, ona anne diye hitap eder. Ninesine sürekli annesini sorar. Ramazan ayı gelir. Memiş, annesinin oruç borcu olup olmadığını merak ederek ninesine sorar. Bilmediğini ifade eden ninesine, annesinin yerine oruç tutacağını bildirir. Sahura kalktığında sokaktaki tüm evlerin lambalarını yanarken görür ve çok mutlu olur. Daha sonra annesinin namaz borcu olup olmadığını düşünür ve onun yerine namaz kılmaya karar verir. Huzurlu bir şekilde yatağına girer ve rüyasında annesini görür, kokusunu içine çeker, doya doya sarılır. Uyandığında her zaman orucunu tutmaya ve namazını kılmaya karar verir.

5.6. Seyyar Satıcının Oğlu

Osman, bir ayakkabıcının yanında çırak olarak çalışmaktadır. Usta olmak için uğraşmaktadır. Babası, seyyar satıcılıkla ailesini geçindirir. Maddi durumları iyi değildir. Zar zor geçinirler. Osman'ın ustası çok sert birisidir. Her fırsatta ona kızar ve onu döver. Bir gün dalgınlıkla elini kesen Osman, yine bir yığın azar işitir, dayak yer. Artık kaldıramaz ve ustasına sertçe çıkarır. Dükkândan kovulur. Akşam babası geldiğinde durumu ona anlatır ve artık orada çalışmayacağını söyler. Babası Osman'ı bir meslek edinmesi konusunda ikna eder. Osman, ertesi gün yine dükkâna döner. Ustasının elini öper, özür diler. Usta onu tekrar yanına alır. İlerleyen zamanlarda yine huzursuzlukları olur ama Osman, meslek sahibi olabilmek için bazı sıkıntıları göze alması gerektiğini düşünür.

5.7. Şampiyon

Hasan'ın köyü, bir yamacın eteğindedir. Köy halkı, yılın üç yüz altmış dört günü çalışır yalnız mayısın on beşinde kimse çalışmaz, horoz dövüşü yaptırır eğlenirler. Hasan'a da babası bir horoz alır. Hasan, horozu çok iyi yetiştirir. Horoz iki şampiyonayı kazanır. Üçüncü şampiyonada çok güçlü bir rakibi vardır. İki horoz bir türlü yenilemez her ikisi de harap olur. Diğer horozun sahibi berabere kalmayı teklif eder ama Hasan hırs yapmıştır horozu mutlaka yenmelidir. Hasan'ın horozu son bir hamle ile rakip horozu kaçirtmayı başarır. Ama artık hâli kalmamıştır. Bir süre sonra da ölür. Hırslarına yenik düşen Hasan çok sevdiği horozunun ölümüne sebep olmuştur kendisini hiç affedemez. Bir daha da horoz dövüşlerine katılmaz. Onların da bir canı olduğunu ve onları gaddarca dövüştürmemek gerektiğini anlar.

5.8. Hikâyelerdeki Değerler

Mal ve mülke güvenilmemesi gerektiği, onların her an elden çıkabileceği vurgulanıyor.

"Malını mülkünü haczetmişler. Böyle gördüğün gibi sefil ve perişan olmuş işte." (Zengin Olan Dilenci, s:17)

Çevremizde, yardıma ihtiyacı olan insanlara yardım edilmesi, iyilik yapılması ve bu insanlara hal hatır sormamız gerektiği üzerinde duruluyor.

“İyilik yap denize at, balık bilmezse Halik bilir.” (Zengin Olan Dilenci, s:18)

“Unutulmamışlardı demek, ne güzeldi unutulmamak.” (Bayram Hediyesi, s:23)

Eğitimin önemli olduğu vurgulanıyor.

“Mesele açlıkta değil ağabey, mesele okuyup bilgi sahibi olmakta. Senin yaşlıların diploma alırken, sen almazsan üzülmeyecek misin?” (Bugünün İşini Yarına Bırakma, s:31)

Zamanın bilinçli kullanılması gerektiği üzerinde duruluyor.

“Aklı başına gelmişti. Artık bu günkü işi yarına bırakmıyordu.” (Bugünün İşini Yarına Bırakma, s:33)

Aşırı yemek yemenin sağlığımızı olumsuz etkileyeceği kavratılmaya çalışılıyor.

“Yemek yemenin bir yolu, bir usulü vardır. Her bulduğu abur cuburu mideye indiren insan sonunda bu hale düşer.” (Şişko Tekin, s:41)

İnsanların daha iyi bir gelecek için meslek edinmeleri gerektiği mesajı verilmeye çalışılıyor.

“Böyle yürürdü bu iş, biliyordu. Meslek sahibi olmak için bazı zorluklara katlanması lazımdı.” (Seyyar Satıcının Oğlu, s:59)

Hayvanların da canı olduğu, onların hayatını tehlikeye atacak herhangi bir fiilin işlenmemesi gerektiği üzerinde duruluyor.

“O gündün sonra bir daha da horoz dövüşlerine katılmadı. Horozların da canı olduğunu, onları gaddarca dövüştürmemek gerektiğini anladı.” (Şampiyon, s:64)

DEĞERLER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA YAVUZ BAHADIROĞLU'NUN ÇOCUK HİKÂYELERİNİN SINIFLANDIRILMASI

1. Bireysel Değerler

1.1. Aşırı Yemek Yememek

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Şişko Tekin, aşırı yemek yer. Etrafındakiler onu uyarır fakat o, dinlemez. Neticede sindirim organları zarar görür ve Tekin hastalanır. Bir daha yiyecekleri fazla kaçırmamaya karar verir.

1.2. Cesur Olma

Canavar Robot hikâyesinde; Davut'u kurtarmak için arkadaşı, köylünün karşısına çıkarak arkadaşını cesaretle korumaya çalışır.

Şehzade Murat hikâyesinde; Şehzade Murat tepeden tırnağa cesaret timsalidir. Tek başına koca düşman ordusuna kafa tutar. Kıbrıslı Mehmet de vatanını kurtarmak için Rum askerlerinin ateş çemberinden geçerek, yaralanmasına rağmen, haberi Türk askerlerine ulaştırır.

Vatan için adlı hikâyede; vatanını kurtarmak için dağa çıkan Kasım, cesaret sembolüdür.

1.3. Fedakârlık

Canavar Robot adlı hikâyede; Davut'un arkadaşı, Davut için fedakârlıklar yapar.

Doktor Olacağım hikâyesinde; Adil ve annesi birbirlerine karşı, Korucu ve çevrelerindeki bazı insanlar Adil ve annesine karşı fedakârlık yaparlar.

Şehzade Murat hikâyesinde; Şehzade Murat ve Kıbrıslı Mehmet, vatanı için canını bile feda etmeye hazırdır.

Vatan İçin hikâyesinde; Kasım, vatanın kurtuluşu için dağa çıkar ve bu uğurda gözünü budaktan sakınmaz.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Küçük Ali, mağazaya gelen dilenciye cebindeki parayı verir. Memiş, vefat eden annesi için oruç tutar ve namaz kılar.

1.4. İbadet Bilinci

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Memiş, vefat eden annesi için oruç tutar ve namaz kılar. Böylece annesinin daha mutlu olduğunu düşünür, kendisi de onu mutlu ettiği için mutlu ve huzurlu olur. İbadetin, insana iç huzur verdiği bilgisi telkin edilir.

1.5. Pişmanlık

Canavar Robot hikâyesinde; zararlı bir robot yapan Davut, pişman olur ve köylüden özür diler.

Şehzade Murat hikâyesinde; oğluna sevgi göstermeyen Padişah ve üç oğlu pişman olarak Şehzade Murat'ı bağışlarına basarlar.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; bu günün işini yarına bırakan Sadık sonradan çok pişman olur. Çok yemek yiyen Şişko Tekin rahatsızlanır ve çok yemek yediği için pişman olur. Ustasına karşı gelen Osman, pişman olarak ustasından özür diler. Dövüşü kazanması için Şampiyon adlı horozunu dövüşten çekmeyerek onun ölümüne sebep olan Osman, çok pişman olur.

1.6. Sabırlı Olmak

Doktor Olacağım hikâyesinde; birçok olumsuz durum yaşayan Adil ve annesi sonunda rahata kavuşur.

Şehzade Murat hikâyesinde; sabırla bekleyen Şehzade, sonunda babası, kardeşleri ve çevresindekilere kendisini sevdirmeyi başarır.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; sabırla bekleyen Küçük Ali, sonuçta rahat bir yaşama kavuşur. Seyyar satıcının oğlu olan Osman, sabrederse mesleğinde usta konumuna gelecektir.

2. Sosyal Değerler

2.1. Aile Sevgisi

Canavar Robot hikâyesinde; ailenin sevgisi çocuk üzerinde çok etkilidir. Hikâyemizde ailesi ve çevresi tarafından sevilmediğini düşünen çocuğun insanlar için zararlı olacak bir robot yapması anlatılır.

Doktor Olacağım hikâyesinde; Adil, ailesi tarafından çok sevilir. Bu sevginin yansıması olarak o, örnek bir çocuktur. Babasını kaybetmesinin ardından annesiyle aralarındaki sevgi onları hayatın karşısında dimdik ayakta tutar.

Şehzade Murat hikâyesinde; babası ve çevresi tarafından sevilmeyen Şehzade Murat, sevgi eksikliği yüzünden sürekli gözyaşı döker. Yapılan savaşta, babasının ordusunun galip gelmesini sağlayarak babasının gönlünde yer etmeyi başarır.

Vatan Sevgisi hikâyesinde; Kasım'ın, annesiyle arasında var olan sevgi kelimelere dökülmüştür.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Küçük Ali, olmayan ailesinin sevgisini ve özlemini yüreğinde taşır. Annesini çok küçük yaşta kaybeden Memiş, ona sevgi ve özlemini sürekli dile getirir.

2.2. Arkadaş Sevgisi

Canavar Robot adlı hikâyede; tüm köylüyü karşısına alan Davut, arkadaşı tarafından canla başla, tüm tehlikelere karşı korunmaya çalışılır.

2.3. Çalışma

Canavar Robot hikâyesinde Davut; elektronik işlerde başarılı bir çocuktur. Uzun çalışmalar neticesinde köylülerin ağzını açık bırakacak Robot'u yapmayı başarır.

Doktor Olacağım hikâyesinde; hasta olan annesine bakabilmek için Adil, bir çocuğa bakmasını gerektiren bir iş bulur. Annesi de hastalığının en zor anlarına kadar çalışıp didinen bir insandır.

Zengin Olacağım hikâyesinde; Küçük Ali bir mağazada çalışır. Same't'in annesi geçinebilmek için terzilik yapar. Seyyar satıcının oğlu olan Osman, bir ayakkabıcının yanında çalışır. Hasan'ın köyündeki herkes yılın üç yüz altmış dört günü çalışır.

2.4. Gelenek

Şehzade Murat hikâyesinde; taht geleneklerine göre padişah, en yiğit oğlunun tahta geçeceğini bildirir.

2.5. Hayvan Sevgisi

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; çok sevdiği horozu Şampiyonu güreşte kaybeden Hasan, onun ölümüne çok üzülür ve bir daha ömrü boyunca horoz dövüşlerine katılmaz.

2.6. İnsan Sevgisi

Genel olarak; hikâyelerin hepsine serpiştirilen insan sevgisi göze çarpar.

Örneğin;

Doktor Olacağım hikâyesinde; Adil'i çok seven Doktor, onu evlat edinir.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Küçük Ali insanları çok sever.

2.7. İyilik ve Kötülük

Canavar Robot hikâyesinde; kötülük için uğraşan Davut'a arkadaşı tarafından iyilikler yapılır.

Şehzade Murat hikâyesinde; Şehzade Murat, kendisi için iyilik düşünmeyen herkese iyilikle yaklaşır.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Küçük Ali, yardım isteyen dilenciye yardım etmeyen patronunun aksine yardım eder.

2.8. Meslek Edinmek

Doktor Olacağım hikâyesinde; iyiliksever Doktor, Adil'i evlat edinir. Hasta olan ihtiyaç sahiplerini ücretsiz muayene etmesi için Adil'i okutup doktor yapacaktır.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; terzi yapmayı bilen Samet'in annesi, bu işi yaparak geçimini sağlar. Seyyar satıcının oğlu olan Osman, bir ayakkabıcının yanında çıraklık yapar. Amacı; bu mesleği öğrenerek geleceğine yön vermektir.

2.9. Okuma

Canavar Robot hikâyesinde; Davut ve arkadaşı okula giderler. Davut önceleri okulun kıymetini bilmez ancak arkadaşı okulu çok sever ve başarılı bir öğrencidir. Fakat Davut bir dizi serüvenden sonra okulun kıymetini anlar ve artık çok başarılı bir öğrenci olur.

Doktor Olacağım hikâyesinde; Adil okulunu çok sever ve başarılı bir öğrencidir. Ancak babasının vefat etmesi üzerine çok kötü günler geçirir. Okulunu bırakmak mecburiyetinde kalır. Bu duruma çok üzülür. Hikâyenin sonunda kendilerine yardım eli uzatan bir doktor sayesinde tekrar eğitim-öğretimine başlar. Adil, çok mutludur ve okuyup doktor olacaktır.

Şehzade Murat hikâyesinde; Şehzade Murat kendisini dışlayan herkese rağmen eğitimini kusursuz şekilde almaya çalışır. Çok zeki ve başarılı bir şehzadedir.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Küçük Ali kimsesiz bir çocuktur. Tek isteği, okuyup adam olmaktır. Ama ailesini kaybeder ve hayatın içerisine savunmasız bir şekilde yuvarlanmak zorunda kalır. Kardeş olan Sadık ve Ömer'den; Sadık tembel, Ömer çalışkan bir çocuktur. Hikâyenin sonunda Sadık da artık her dersini zamanında çalışmaya karar verir.

2.10. Sağlık

Doktor Olacağım hikâyesinde; annesinin sağlık problemleri nedeniyle kötü günler atlatan Adil, sağlığın önemini bilir ve büyüyünce maddi durumu iyi olmayan hastalara yardımcı olabilmek amacıyla doktor olmak ister.

2.11. Vatan Sevgisi

Şehzade Murat hikâyesinde; vatan toprağını seven Şehzade, ondan bir karış vermemek için topraklarda gözü olanlarla savaşıyor. Kıbrıs'lı

Mehmet, vatan toprağını Rumlara vermemek için kendisini kurşunların önüne ataktan çekinmez.

Vatan İçin hikâyesinde; vatanını kurtarmak için dağa çıkan Kasım'ın yaptıkları anlatılır.

2.12.Yardımseverlik

Canavar Robot hikâyesinde; Davut'a arkadaşı yardım eder.

Doktor Olacağım hikâyesinde; Adil ve annesine, Korucu ve Doktor yardım eder.

Şehzade Murat hikâyesinde; Kıbrıslı Mehmet, evlerine sığınan Türk askerlerine yardım eder.

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; Küçük Ali, mağazaya gelen dilenciye cebindeki parayı verir. Muhtar ve köylü, Samet ve annesi için çeşitli hediyeler hazırlayarak onların bayramı daha mutlu şekilde karşılamalarını sağlarlar.

2.13.Zaman

Zengin Olan Dilenci hikâyesinde; “Bu günün işini yarına bırakmayın.” diyen öğretmenini dinlemeyen Sadık, kardeşi Ömer'i de dinlemez ve zamanını gereksiz işlerle tüketir. Akli başına geldiğinde ise durumunu kurtaracak zaman bulamadığı için ders çalışamaz ve sınıfta kalır.

SONUÇ

Ferhan Oğuzkan çocuğu; “... iki yaşından, ergenlik çağına kadar süren büyüme dönemi içinde bulunan insan yavrusu veya henüz ergenlik dönemine erişmemiş kız veya erkek ...” (Oğuzkan, 2001:2) olarak tanımlar.

Oğuzkan'a göre çocuk edebiyatı deyimi, çocukluk çağında bulunan kimselerin hayal, duygu ve düşüncelerine yönelik bütün sözlü ve yazılı sanatsal üretimleri kapsamaktadır. (Oğuzkan, 2001:3)

Çocuğa göre yapıtlar vermek isteyen her sanatçı, kendisini anlatmak, anlatılacak olanı ve nasıl anlatacağını bulmak için öncelikle çocuk gerçekliğine inanmalı; böyle bir gerçeklik adına yazmanın büyük bir sorumluluğu olduğunu duyumsamalıdır. Sanatçı, dil ve çizginin anlatım gücüyle çocuğa sesini duyurabilmeli; duygu ve düşüncelerini paylaşmaya dönük alçakgönüllülüğünü de çocuğa yansıtabilmelidir.” (Sever, 2003:22)

“Çocuklar, bizim gelecekteki köklerimizdir. Çocuklara verdiğimiz eğitim, bizim gelecekte nasıl bir toplum istediğimizle sıkı sıkıya ilintilidir. Çocuk kitapları, etkili eğitim araçlarından biridir.” (Sever, 2001:40)

“Çocuk edebiyatı, çocuğun gelişme ve büyüme çağlarına göre yapılan bir edebiyattır. Edebiyat (yazın) bize, sanatçı duyarlığı ile kurgulanmış bir yaşam sunar.” (Sever, 2001:3)

Hikâyeler, her yaş insanının dikkatini çeken unsurlardır. Çocuk eğitiminde hikâyeye faktörünü göz ardı etmemek gerekir. Onlardan eğitim alanında

yararlanmak faydalı olacaktır. Bu durumun bilincinde olan ve çocuk hikâyeleri kaleme alan yazarlarımızdan birisi de Yavuz Bahadıroğlu'dur.

Yavuz Bahadıroğlu, yazdığı ve çalışmamızın da konusunu oluşturan çocuk hikâyeleriyle çocukların gönlünü fethetmeyi başarmıştır. Eserleri; hem eğlendiren, hem düşündüren, iyiye, doğruya, güzele yönelten, hayata dair faydalı bilgiler vermeye çalışan, aynı zamanda da vaktin hoşça geçmesini sağlayan, zihinlerde etkili izler bırakan çalışmalardır.

Çocuk gerçekliği açısından bakıldığında biraz ağır olduğunu ve hedef yaş seviyesindeki çocuklara daha uygun bir üslupla verilebileceğini düşündüğümüz bazı tabirler de hikâyelerde yer almaktadır. Beyin kanaması geçiren kimseler, yakınlarını kaybeden çocuklar, yoksulluk, çirkin olduğu için sevilmeyen çocuklar, ürkütücülük, gaddar olarak nam salma, ağlayan insanlar, çeteye girme, şehit olma, kızılan- dövülen çocuklar, hayvan dövüştüren insanlar gibi sosyal hayatın içerisindeki insan tiplerini anlatırken kullanılan olumsuz tabirlerin hedef kitle açısından psikolojik anlamda çok uygun olmadığı düşünülebilir. Bu yaş grubu çocuklar açısından öncelikle iyi, güzel ve doğru olanın verilmesi onların psikolojik gelişimleri açısından daha doğru olacaktır.

İncelememize konu olan; Canavar Robot, Doktor Olacağım, Şehzade Murat, Vatan İçin, Zengin Olan Dilenci adlı hikâye kitapları; akılda kalıcı, öğretici, çocukların ellerinden bırakamayacağı türden kitaplardır.

Hikâyelerde kazandırılmaya çalışılan erdemler şöyle sınıflandırılabilir:

Canavar Robot adlı hikâye kitabında; insanlarla alay edilmemesi gerektiği çünkü alay edildiğine sonradan çok pişman olunabileceği, imkânsız görünen şeylerin de imkân dâhilinde olabileceği, aşırıya kaçan isteklerin hırs şeklini alarak insanlara kötü işler yaptırmaması gerektiği, çevremizdeki insanlara sevgimizi göstermemiz gerektiği verilmeye çalışılıyor.

Doktor Olacağım adlı hikâye kitabında; yardıma ihtiyacı olanlara yardım edilmesi, sağlığın çok önemli olduğu ve hasta insanlara yardımcı olunması gerektiği üzerinde duruluyor.

Şehzade Murat adlı hikâye kitabında; dış görünüşün önemli olmadığı, iç güzelliğin önemli olduğu, vatan toprağının savaşılmadan kimseye verilemeyeceği, birlikten kuvvet doğacağı, savaş olsa da temennilerin her zaman barıştan yana olduğu, vatansızlık acısının evlat ve eş açısından daha ağır olduğu mesajı verilmeye çalışılıyor.

Vatan İçin adlı hikâye kitabında; vatan sevgisi, cesaretle hareket edilirse zor işlerin başarılabilmesi mesajı veriliyor.

Zengin Olan Dilenci adlı hikâye kitabında; yardıma ihtiyacı olan insanlara yardım edilmesi, mal ve mülke güvenilmemesi çünkü onların her an elden çıkabileceği, çevremizde zor durumda bulunan insanlara yardım eli uzatılması ve hâl hatır sorulması, zamanın bilinçli kullanılması gerektiği,

eğitimin önemli olduğu, aşırı yemek yemenin sağlığını olumsuz etkileyeceği, insanların daha iyi bir gelecek için meslek edinmelerinin şart olduğu mesajı verilmeye çalışılıyor.

İncelenen beş hikâye kitabının içerisinde yer alan hikâyeler; içerik, tema ve eğitim değerleri açısından irdelenmiştir. Hikâyeler; ebat ve kalınlık olarak hitap ettiği kitleyi sıkmayacak niteliktedir. Hikâyeler; içerikle uyumlu görsellerle desteklenmiştir. Hikâyelerin dili hedef kitleye uygundur. Çocukların anlayabileceği bir üslup kullanılmıştır. Hikâyeler; akıcı, anlaşılır, basit ve kurallı cümlelerle kaleme alınmıştır. Söz varlığının fazla olduğu söylenemez, kullanılan sözcük sayısı sınırlıdır. Ama hedef kitle göz önünde bulundurulduğunda, sözcük dağarcığının ve seçilen kelimelerin, muhatabı olan yaş grubu çocuklarının sözcük dağarcığı ve seviyelerine uygun olduğu görülebilir. Noktalama açısından sorun yoktur.

Sonuç olarak Yavuz Bahadıroğlu, yazmış olduğu çocuk hikâyeleriyle çocuklara, değer yargılarımızı öğretmeye, hedefi olan insanlar olmaları gerektiğini düşündürmeye, herkesin saygı ve sevgi içinde mutlu yaşayabileceği düşüncesini aşılama çalışmıştır. Hikâyelerin temelinde bilgilendirme işlevi vardır. Hikâyeler, çocukları hem bilgilendirir hem de düşündürür. Toplumun en küçük parçasını oluşturan insanın, ideal insan modeline uygun olduğu takdirde toplumun da ideal bir toplum hâline geleceği düşüncesinden hareketle Bahadıroğlu, çocuğun eğitimi konusuna eğilmiştir. Eserlerini kaleme alırken; “Ağaç, yaş iken eğilir.” görüşüyle hareket ettiği söylenebilir.

KAYNAKÇA

- ALPÖGE, Gülçin (1991), *Çocuk ve Dil*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- ARSLANTAŞ, Hülya (2003), *Cumhuriyet Sonrası (1981–2001) Çocuk Romanlarında Tema, Dil ve Eğitim Öğeleri*, Yayınlanmamış Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- BAHADİROĞLU, Yavuz (2013), *Canavar Robot*, Nesil Çocuk Yayınları, İstanbul.
- BAHADİROĞLU, Yavuz (2013), *Doktor Olacağım*, Nesil Çocuk Yayınları, İstanbul.
- BAHADİROĞLU, Yavuz (2013), *Şehzade Murat*, Nesil Çocuk Yayınları, İstanbul.
- BAHADİROĞLU, Yavuz (2013), *Vatan İçin*, Nesil Çocuk Yayınları, İstanbul.
- BAHADİROĞLU, Yavuz (2013), *Zengin Olan Dilenci*, Nesil Çocuk Yayınları, İstanbul.
- ÇAGANAVA, Ana (2006), *Cahit Uçuk'un Çocuk Romanlarında Tema ve Eğitim Öğeleri*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi.
- ÇETİŞLİ, İsmail (2004), *Metin Tahlillerine Giriş I*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- CÜCELOĞLU, Doğan (1992), *İçimizdeki Çocuk*, Remzi Kitapevi, İstanbul.
- KAPLAN, Mehmet (1997), *Hikâye Tahlilleri*, Dergâh Yayınları, İstanbul.

- KUDRET, Cevdet (2004), *Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman*, C:2, İstanbul: Dünya Kitapları.
- OĞUZKAN, Ferhan (1981), *Eğitim Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- OĞUZKAN, Ferhan (2001), *Çocuk Edebiyatı*, Ankara, Anı Yayıncılık.
- PALA, İskender (2000), *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, İstanbul: Ötüken Yayınları.
- SENEMOĞLU, Nuray (2010), *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, Ankara: Pegem Akademi.
- SEVER, Sedat (2001), *1.Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu*, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- SEVER, Sedat (2003), *Çocuk ve Edebiyat*, Kök Yayıncılık, İstanbul.
- TEMUR, İrem (2009), *Yavuz Bahadıroğlu'nun Tarihi Romanları ve Romanlılığı*, Trakya Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Türk Edebiyatı Bölümü / Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Türkçe Sözlük (2005), Türk Dil Kurumu, Ankara.
- YALÇIN, Murat (Editör) (2001), *Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, Cilt:1, Sayfa: 137-138
- YAMAN, Ertuğrul (2012), *Değerler Eğitimi*, 2. Baskı, Ankara: Akçağ Yayınları.
- <http://yavuzbahadiroglu.blogspot.com/> adresinden 17.04.2015 tarihinde alınmıştır.
- tr.wikipedia.org/wiki/Yavuz_Bahadıroğlu adresinden 17.04.2015 tarihinde alınmıştır.
- www.edebiyatfakultesi.com/niyazi-birinci.htm adresinden 16.04.2015 tarihinde alınmıştır.